

LR sveikatos apsaugos ministerijai
ministerija@sam.lt

2021 m. gruodžio 17 d.

Lietuvos statistikos departamentui
covid@stat.gov.lt

DĖL DIENOS MIRČIŲ DUOMENŲ VIEŠINIMO

Siekdami teisingo žemiau pateikiamos informacijos supratimo pažymime, kad **suprantame, jog pagal dabar galiojančias procedūras gydymo įstaigos turi galimybę pateikti informaciją apie mirtis per kelias dienas**, todėl žemiau pateikiami pastebėjimai nėra siejami su informacijos klastojimu, o tik su esamų pirminių duomenų suvedimo procedūrų sąlygotu informacijos vėlavimu.

Norime atkreipti dėmesį, kad <https://osp.stat.gov.lt/praejusios-paros-covid-19-statistika> puslapyje (kurį atvaizduoja ir koronastop.lrv.lt) pateikiama visuomenę klaidinanti informacija.

Pateikiami dienos mirčių duomenys už praėjusią parą, kurie atvaizdavimo metu yra negalutiniai, **sudaro klaidingą išpūdį**, o remiantis procedūromis užregistravus mirtis vėlesnėmis dienomis visuomenė realaus mirčių skaičiaus per praėjusią parą nemato.

Atlikome 2021 m. gruodžio 5 d. palyginimą su atvirais duomenimis „[Agreguoti COVID-19 atvejai ir mirtys](#)“ analizuodami, kiek dienų keitėsi informacija apie mirtis nuo COVID-19 š. m. gruodžio 5 dienai.

2021 m. gruodžio 6 d. buvo paskelbti šie duomenys:

Mirtys		
Mirė vakar *	Iš viso	Mirties apibrėžimas
15	6862	COVID mirties apibrėžimas 1 ("nuo COVID")
18	11266	COVID mirties apibrėžimas 2
18	12980	COVID mirties apibrėžimas 3 ("su COVID")
41	–	Visos LT mirtys

* Paskutinės paros COVID mirčių skaičius yra IŠANKSTINIS ir per kelias dienas papildoma vėluojančiais įrašais (padidėja vidutiniškai 30%)

Siekdami išsiaiškinti, kiek kartų kinta duomenys, iš Atvirų duomenų 2021 m. gruodžio 5 dienos duomenis eksportavomės š. m. gruodžio 6–11 bei 14 ir 16 dienomis:

Duomenų nuėmimo apie „2021-12-05“ data	COVID mirties apibrėžimas 1 („nuo COVID“)	COVID mirties apibrėžimas 2	COVID mirties apibrėžimas 3 („su COVID“)	Visos LT mirtys	COVID mirties apibrėžimas 1 („nuo COVID“) / Visos, %	COVID mirties apibrėžimas 3 („su COVID“) / Visos, %
2021.12.06	15	18	18	41	36.6%	43.9%
2021.12.07	21	30	33	119	17.6%	27.7%
2021.12.08	22	31	34	123	17.9%	27.6%
2021.12.09	22	31	34	124	17.7%	27.4%
2021.12.10	22	31	34	126	17.5%	27.0%
2021.12.11	22	31	34	126	17.5%	27.0%
2021.12.14	22	31	34	126	17.5%	27.0%
2021.12.16	22	31	34	126	17.5%	27.0%

Pastebėtina, kad 2021 gruodžio 6 d. paskelbti duomenys keitėsi dar **keturias paras** iš eilės. Norime atkreipti dėmesį, kad paskelbus pirminius duomenis susidaro įspūdis, kad didelė dalis mirčių yra susijusios su COVID-19, tačiau jau kelių dienų bėgyje COVID mirčių proporcija sumenko per pusę, o mirčių skaičius padidėjo daugiau kaip 200 proc. (toli nuo deklaruojamų 30 proc.).

Lygiai tokia pati problema egzistuoja ir [kitoje pateikiamoje lentelėje](#):

Mirtys pagal amžiaus grupes ir vakcinacijos statusą

COVID mirties apibrėžimas 1 ("nuo COVID")

Amžius	Mirė vakar (nepaskiepytų + pilnai skiepytų)	Iš viso (nepaskiepytų + pilnai skiepytų)
0–9	0 = 0 + 0	1 = 1 + 0
10–19	0 = 0 + 0	0 = 0 + 0
20–29	0 = 0 + 0	19 = 18 + 1
30–39	0 = 0 + 0	51 = 48 + 3
40–49	1 = 1 + 0	161 = 152 + 9
50–59	0 = 0 + 0	534 = 505 + 29
60–69	2 = 2 + 0	1102 = 1022 + 80
70–79	2 = 1 + 1	1866 = 1723 + 143
80–89	7 = 6 + 1	2518 = 2284 + 234
90–99	3 = 3 + 0	793 = 728 + 65
100–109	0 = 0 + 0	14 = 13 + 1
110–119	0 = 0 + 0	0 = 0 + 0
Nenustatyta	0 = 0 + 0	0 = 0 + 0

Tokiu būdu pateikiama informacija klaidina visuomenę, nes pateikti duomenys dar gali kisti kelias dienas iš eilės (arba būti atnaujinti po kelių mėnesių), todėl nėra greitos galimybės įvertinti, kiek vakar dienos mirė skiepytų ir neskiepytų asmenų, koks buvo santykis, kaip jis keitėsi.

Pažymime, kad toks visuomenę klaidinančios informacijos pateikimas leidžia skliti sąmokslo teorijoms, kad Lietuvos statistikos departamentas ir Sveikatos apsaugos ministerija sąmoningai klastoja duomenis.

Siekdami didesnio informacijos pateikimo skaidrumo, siūlome realizuoti vieną iš dviejų variantų:

1. Aukščiau nurodytose formose skelbti ne mirties registracijos datos duomenis, o įrašo registracijos duomenis. T. y. 2021-12-06 registruoti duomenys apie 2021-12-05 dienos mirtis būtų atvaizduojami prie 2021-12-06 dienos, 2021-12-07 registruoti duomenys apie 2021-12-05 dienos mirtis būtų atvaizduojami prie 2021-12-07 dienos ir t. t. Toks atvaizdavimas leistų matyti, kiek mirčių buvo registruota per praėjusią parą ir leistų geriau suvokti bendrą mirčių skaičių bei mirčių nuo COVID-19 proporcijas.
2. Neskelbti „vakar“ dienos mirčių duomenų, kurie dar gali kisti.

Pagarbiai

Direktorius

Rimas Jankūnas